

Redacţia
Str. Prandului 39—41
Administraţia
Str. Prandului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârşitul acestui an
10 coroane.
Exemplarul 20 fieri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Organul Sfatului naţional român din Ţara Bârssei

Democraţia ungurească.

Lumea priveşte cam nedumerită la gălăgia, pe care o face presa maghiară în jurul transformării democratice a Ungariei.

Oameni, cari până ieri erau fanfara zgomotoasă a celui mai intolerant sovietism şi a celui mai umflat imperialism, ta la un semnal, au devenit apostolii democraţiei. Ziare, cari până ieri se închinau cu un sentiment de respect amestecat cu invidie, idolului autocraţiei prusice, jubilează astăzi triumful libertăţii şi republicii maghiare.

Nu vrem să stricăm fericirea nimănui; fiecare naţie cu nevoile şi bucuriile sale!

Câtă vreme însă procesul de liquidare dintre noi şi ei nu s'a isprăvit încă, se cuvina, să ne dăm seama, cu cine avem de lucru.

Observăm cu surpriză, că democraţia maghiară născută abia de o lună, pretinde a fi singura şi adevărată democraţie a Europei. Simţul de autocritică li-a lipsit în totdeauna foşilor compatrioţi: era o vreme când se numeau cea mai vitează naţie a Europei şi de ce să nu se numească astăzi cea mai democratică, dacă democraţia e la modă şi e... rentabilă? Dacă simţul lor de pudoare nu se revoltă în contra acestei megalomanii, n'ăvem nimic împotriva!

În aceeaşi vreme însă presa maghiară ne calomniază pe noi, numind-ne oamenii plăţii ai imperialismului din România.

Mai întâi de toate, reformele, cari se discută astăzi în presa maghiară, sunt înscrise în programul nostru, mare parte încă dela 48. De 70 ani încoace directiva politică noastră s'a schimbat aşa de puţin! Dacă D.-v. în loc să cercească a anexa Olenia şi a ne distruge fiinţa noastră naţională, ne-aşi fi întrebant, ce voim, aşi fi văzut, că pe baza programului nostru Ungaria s'ar fi democratizat şi întârziat atât de minunat, încât n'ar mai fi nevoie de protestele zilnice, pe cari le adresăm acum antelei.

Constatarea de fapt nu vrem să fie o insinuaţie sau laudă. Popor de ţărani asupriţi, nici nu puteam face altă politică: ar fi fost absurd, dacă se întâmpla altfel. Am rămas consecvenţi politicii noastre, pentru că firească să rămânem; şi în viitor

nu vom aşupri pe nimeni, căci noi am verificat printr'o experienţă de mii de ani proverbul: „Ce ţie nu-ţi place, altuia nu face!”

Dacă la noi e atât de firească democraţia, nu tot aşa e şi dincolo de Tisza. Viaţa sufletească nu se normează prin arbitraj, ci prin legi; o mentalitate, o concepţie de viaţă nu se poate reface într'un moment, ca la un sema dat, ci dinpovriva! după o anumită vârstă, nu se mai poate reface deloc.

Ei bine, ştim cu toţii, care a fost mentalitatea societăţii maghiare; ştim cu toţii, în ce spirit a fost educată tinerimea ungurească; ştim şi aceea, că rasa turanică, căreia aparţin şi Ungurii, se adaptează aşa de greu la condiţiile de viaţă modernă, doar Turcii şi Bulgarii sunt o dovadă atât de elocventă.

Întrebăm acum: e posibil oare, că o societate, care aplauda cu atâta plăcere legile şcolare ale lui Apponyi, care enunţa, cu o inapelabilă sentinţă, că în Ungaria şi aerul e unguresc, e posibil oare, că această societate în noaptea de 31 Oct. spre 1 Nov. să devină avangarda democraţiei? Căci să nu se uite, e aceeaşi societate! Pe unde furia poporului

nu i-a izgonit, au rămas aceiaşi oameni la administraţie, aceiaşi în şcoală, în biserică, ba cei mai mult, au rămas aceiaşi jandarmi.

Experienţa a şi dovedit cu prisosinţă, că e vorba mai mult de o travestire a vechiului regim, de cât de-o adevărată democraţie. Cazurile dela Joskafala, unde jandarmii au ars pe vreo 30 ţărani români, dela Cristiş, din Bihor vorbesc destul.

Dar însuş lăzre, corifeul aceste democraţii nu întăreşte ei oare aiurămaţile noastre? Se poate o mare batjocură a adevărului, decât afirmaţia Ţsale, că Bistriţa, Oraşia, Lugojul, Beiuşul sunt centre ungureşti şi în consecinţă trebuie să rămână însule ungureşti?

Nu Dlor!

Democraţia Dvoastră nu isooreşte din o convingere sinceră a izmei, ci e o armă politică, cu ajutorul căreia vreţi să salvaţi nişte interese, tocmai contrare spiritului democraţiei. De sub mască rănjesc vechii dinţi, pe cari li cunoaştem aşa de bine.

I. Cristea.

VIN DOROBANŢII!

Primum următoarea ştire telegrafică din Csikszereda:

Armata română se află la o distanţă de 12 km. dela Csikszereda. Intrarea lor în oraş este anunţată pe Marţi în 26 c. Armata românească amintită se compune din 1500 soldaţi, 40 ofiţeri, 6 tunuri şi 150 călăraşi.

Debrecen la 25 Nov.

După ocuparea Bucovinei, Românii au intrat în Ungaria pe la Körösmező şi pe la Vatra Dornei. Coloana dintâi a înaintat până la Sighetul Marmăţiei, iar a doua până la Bistriţa.

Budapesta la 25 Nov.

Mari trupe româneşti intră în Ungaria prin pasurile orientale. Duminecă după amiază a intrat în Gyergyótolgyes comandamentul corpului de armată 13. — E ciudat, că presa maghiară vrea să îndârjească populaţia, inventând tot felul de calomnii despre armata românească.

Români spre Braşov.

După informaţii primite din izvor particular, la Predeal a sosit o patrule de ofiţeri francezi. Grosul armatei române a ajuns până la Azuga. Pe mâine se aşteaptă la Braşov sosirea primei patrule franceze.

În localităţile ocupate de armata română s'a împărţit populaţiei următorul manifest:

Marele Cărtier General.

Români!

Din înalt ordin al M. S. Regelui Ferdinand I, în urma chemării Comitetului Naţional Român, armata noastră a trecut Carpaţii pentru a desfiinţa hotarele, cari se ridicau între noi, rupând în două trupul aceluiaş neam.

Făcând cu dragoste fraţească pe pământul Transilvaniei, oştile române vine în numele unei sfinte dreptari naţionale şi omeneşti pentru

a garanta libertatea deplină a tuturor.

Insufleteți de aceste gânduri, asigurăm pe toți locuitorii pământului românesc până la Tisza și Danubiu, fără deosebire de neam și de lege, că vom păzi cu credință viața și avuții tuturor.

Indemnăm deci întreaga populație ca, sub pavuța oastei Române, să-și continue ocupațiile obișnuite, astfel ca viața normală în satele și orașe să nu sufere nici o tulburare.

Fiecarui locuitor i-se va respecta libera exercitare a drepturilor sale de cetățeni, dar la același timp se pune în vedere autorora, - că orice încercare de a provoca dezordine, de a săvârși acte de violență sau de nesupunere, se va pedepsi cu toată severitatea.

Români!

Pe câmpiile Turdei, unde deodată cu trupul Marelui Voievod Mihail a căzut înfrânt și visul nostru secular, astăzi flutură din nou mândrele flamuri române, - înfăptuind pentru veșnicie Unirea tuturor Românilor.

Șeful stat-majorului general al armatei,
General Pressan.

Fraților Sași!

Brașov, 25 Nov.

Rămăs bun fraților Sași, tovarășii și martorii de veacuri a suferințelor noastre. În drumul nostru marej mai stăm pe o clipă de vorbă, căci zorile ies și noi am intrat în Alba-Iulia. De va treziți și voi pe la amiazi, când soarele e în răscoală, pe noi ne găsiți noi aici, în gila strămoșilor noștri, pe care nu voi

ne-și luat-o ci teama altora, aducându-vă în mijlocul nostru.

Noi v'am primit și atunci când inima noastră e bună și v'afu ertat, că vă uniște pe vremur. Săcuți, Maghiarii și Sașii pentru stăpînire neamului nostru.

Că n'ați dua-o bine nici voi, păcatul e în sângele vostru, cerșind mila glorioasă și n'ați plîns cu noi pe furie, să rădem azi toți împreună. Că mâine va răsună iarăși pădurea de doina noastră bătrână și oțelul plugarilor va străluci iarăși în țelina noastră, dar mormurul vostru se va pierde în pipetul aceluia, pe care i-ați slujit totdeauna. Cu mâne pieri-vor și muștii, căci sufletul nu știe pierdeți și atunci v'am lăldine brațul nostru puternic smulgându-vă din spasmele morții și ghiarele crude, turnând un suflu de viață în vinele neamului vostru.

Și acești lobagi oropsii, cărora și banul i-ați pus pe ochi, azi mândri răsar în zorile zilei, căci după dealuri răsar soarele invierii, rîndind ceața și rupând norul greoi. Vă zicem și vouă „Veniți!” Noi nu vă cerem avuții, nici teja nici grații, căci vrem să rămână curată și limba și sângele nostru. Copii voștri nu vor cânta „Osana” în limbă străină, nici ne li v'om bate și pune în lanțuri de rob, căci temaiți noi nu avem și nu știm ce este urgia barbară.

Mărită e ziua aceasta, bucurați-vă și voi de ea!

D. German

Oficiale.

Comanda supremă a gardelor naționale române din Ungaria și Transilvania.

Apel către națiunea română.

Am înființat pe teritoriile locuite de Români garde naționale, ca să putem înfăptui mai ușor idealul sfînt al tuturor

Românilor, iar până atunci să putem susținea ordinea în aceste ținuturi prin oameții noștri de încredere.

Susținerea acestor garde e necesară. Evenimentele ne-au aflat însă neașteptăți materialceste. Astfel chestiunilor foarte mari de susținere le putem face față numai cu sprijinul tuturor Românilor, pentru că al tuturor e și idealul.

Apelăm în urmare la sprijinul tuturor, rugându-i ca — pătrunși de menirea acestor zile mari — să-și dea fiecare, după ale sale putințe, obolul turu acoperirea chestiunilor gardelor naționale române în special apelăm la băncile și bogățiile noștri.

Sutem conștii de spiritul de jertă al poporului nostru și nici că ne îndoinm, că fiecare Román își va face datoria, vrednică de scopul sfînt.

Contribuțiile să se trimită în adresa: Comandamentul suprem al gardelor naționale române, Arad Feenc-tar. — Primirea lor se va cvita în ziarul oficial „Românul”.

În înțelegere cu Consiliul național român central.

Arad la 7/20 Noemvrie 1918.

Rimbaș loc. Vlad maior,
adjutant comandantului G. N. R.

Rechermarea Jandarmlilor.

Aduceți la cunoștința G. N. R. din comitatul Arad, că în urma înțelegerii cu comisarul guvernului Maghiar toți jandarmii din ținuturile locuite de români sunt rechemați cu ziua de azi la Arad. Dr. Ștefan C. Pop.

În senzul ordinului de zi nr. 5, al Comandei supreme a S. N. R. din Arad reprezentarea gardelor naționale la Alba-Iulia se face prin căm un oficer (comandantul gardei comitatense) și un soldat din fiecare comitat și nu din fie-

Români fericiți!

Clipea cea mare și sfîntă sosște.

Fii pregătiți!

Demn și sârbătorește pe Ei să-I primiți! Pe Ei, vitejii cei nebirniți, fii celei mai nobile gînte, cari purtați de Sfînta Dreptate vă aduc mîndră libertate.

Voi părinți gârboviți, în ceasul vostru din urmă nu veți da ultimul vostru oftat de căință, de a lăsa urmașilor voștri moștenire: Robia!

Voi Mame române, de acum născând nu veți mai suspina în lacrimi de sînge, svârcolindu-vă edrobite în obidele negre ale Robiei!

De astăzi liberi sunteți!! Iubirea și inima voastră v'o îmbrăcați cu haina curată și luminată a sfîntei Iubiri fratești!! Crăciunul nu este Crăciun și Paștile nu sînt Paști și sfîntele nu sînt sfînte. Zi mai sfîntă și mai fericită ca ziua această nu este!

Și la marea sârbătoare așa să veniți!!

Voi, chipuri iubite ale Strămoșilor șiții ești din morminte, aducînd prima dorințele voastre lănașugite, că vedeați voi Măneea vremilor: Veniți!

Voi, Eroi neamului nostru, ridicăți-vă de sub gila plaiurilor străine, și aduceți sângele vostru mărturie Libertății! Veniți, veniți!!

Voi, bunici și malce în haine luminoase cucerale veniți! În mîinile voastre înalțate, făcili aprinse purtați, tîmăie și smîrnă aprindeți!! Și așa să veniți!

Voi, bărbaiți și femei cu pași grabiți aduceți de mîna copiii voștri: Veniți!

Voinici și fecioare, în haine de sârbătoare, cu lauri flori și fanfare pașiți! Veniți, veniți!!

Cu cetele cerești de îngeri în coruri, în psalmi și în imnuri cântați! Preamăriți faptele Lor Intru Sfînta Dreptate! A Eroilor neintreșuți, cari pe tronul sfînt din scuturile lor strălucite Pacea' în lumina Gloriei eterne înecunată o aduc. Preamăriți, cântați!!

Cântați, eliberarea popoarelor din robia veșnicurilor lor! Lăudați, căn'ați!!

Veniți muștii, dealuri, coline! Veniți rîni și unde și valuri, Veniți! Grăbiți, veniți!

Cântați, preamăriți! Cântați...

Pavel Percea.

Fineță franceză.

Comandantul german dintr'o tabără de prizonieri băgă de seamă că un Francez cetește foarte mult. Curiositatea comandantului ajunsese culmea, când observă, că Francezul prizonier cetește pe Schiller. Înțulu crezu, că poate este o spăcură ca să câștige simpatia sau poate protecția lui.

— Cum se face d-le locotenent, că cetești pe Schiller, un autor german și după cum văd li cetești foarte des și cu multă lăure aminte?

— Da, d-le comandant, ețec cu mare plăcere pe Schiller al D-Voaștri, imi place mult, căci într'adevăr Schiller, este un genial autor, un bun cunosctor al însușirilor popoarelor, este totdeauna și cel mai universal d'ntre toți scriitorii din lume.

Comandantul german măgălit de acest răspuns, începu să se plimbe cu peptul scos, era mîndru și dorind să afte mai de aproape păreața Francezului începu să l descosecă cu deamăritul.

— Bine, bine, d-le locotenent, sunt în lume și alți autori vestiți la Englezii, la Francezii, la Italiani...

care secție, cum s'a s' din greșeală în Convocarea adunării.

Comandantul
gărdiei N. R. din Brașov

Uron ca internă

Dezarmarea soldaților germani din Ungaria.

Budapesta, 26 Nov.

Generalul francez d'Esperay, a comunicat telegrafic guvernului maghiar, că prețind dezarmarea și internarea Nemților reînțorși din România. Această poruncă a comandantului francez, a fost adusă la cunoștința lui Mackensen, care a răspuns că nu poate asigura dezarmarea netedă a soldaților săi. Guvernul maghiar a spus că, e neputincioș față de germani. Mackensen crede să își ducă întregi resturile armatei acasă.

Poate prin aer!

Cronica externă.

O comisiune franceză va trata despre amănuntele armistițiului.

Generalul Henrys a comunicat printr-o telegramă trimisă ministerului de război ungar, că o comisiune franceză din 12 membri în frunte cu un locotenent din Budapesta să trateze despre amănuntele armistițiului.

Călii au permis transportul de cărbuni

Budapesta la 25 Nov.

Republica cehoslovacă a permis transportul de cărbuni din Germania. În curând vor sosi în Ungaria 200 vagoane de cărbuni.

Dusmannii necruțători vrea să dăteze

Berlin la 25 Nov.

• Agenția Wolff publică o declarație,

— Da, da răspunde Francezul, dar nici unul nu este așa de universal ca Schiller; el a scris pentru toate popoarele culte...

— Cum să înțeleg eu lucrul acesta grai neamțul mirat?

— Apoi uite: Schiller a scris pentru *Eagleșii*; *Maria Stuart*, pentru Italiani; *Mirasa de Messina*, pentru Spanioli; *Don Carlos*, pentru Elvețieni; *Wilhelm Tell*, pentru Francezi; *Fecioara de Orlean*, cu un cuvânt a scris pentru toate popoarele culte, zise pe nerăsuflute și cu un oarecare entuziasm locotenentul francez, apoi făcu o pauză, privind drept în ochi pe comandantul german.

— Dar bine, bine, încep neamțul, pentru Germani n'a scris Schiller nimic?

— Ba da, replică repede Francezul și, a scris *Die Klaber...* și se uită zîmbind pe sub mustați.

— Neamțul a înghițit-o a tăcut și s'a dus p'aci 'ncolo uzid această fiină aluzie la multele furturi și tâlhării făcute de Germani în acest războiu. — p. —

în care se spune, că mareșul Poch ră mâne pe lângă condițiile inescutabile. Poporul german să nu-și facă iluzii, căci are în față un inamic nemilos, care nu vrea să trateze, ci să dăteze.

Germania de Sud, Bavaria și provincia de pe malurile Rinului se rap de la Imperiul german.

Berlin, 23 Nov.

În vederea evenimentelor bolșeviste din Berlin, statele susnumite — vinod să-și apere teritoriile de curentul violent al bolșevismului — au hotărât să lase Berlinul în voia sorții și să-și proclame independența în față de Prusia.

Prințul moștenitor sârb a luat regeția asupra marelui stat sudslav

Zagreb la 25 Nov.

Ediții speciale anunță: Consiliul național sudoslav a încredințat prințului moștenitor sârb regeția asupra Sârbilor, Croșților și Slovenilor. Prințul a primit, a convocat la Srajevo consiliul de stat și a numit cel dintâi guvern.

Organizarea noastră națională.

Constituirea Statului sătesc și Gardiei naționale din Măreș.

Ni se comunică din Măreș, comitatul Treiscaune, că la 28 Octombrie a. c. s'a făcut constituirea Statului sătesc și a Gardiei naționale militare și civile din aceea comună alegându-se în Sfatul sătesc 6 membri sub conducerea Inv. George Pardea în Garda militară 24 de gardiști sub conducerea lui Alexe Dacu Șerban, iar în Garda civilă s'au înscris 16 țărani.

Parohul local George Dogariu le-a ținut o vorbire acomodată și le-a luat jurământul oficial către Statul național român.

Informațiuni.

Delegații noștri din Brașov pentru Adunarea de la Alba-Iulia.

Din Brașov vor merge ca delegați la Alba-Iulia:

Protopresbiterul Dr. Vasile Săftu-Din partea „Fondului de teatru român: D-nii George Dima și Dr. Tiberiu Brediceanu. Gimnazul tom va fi reprezentat prin Dl Aurel Cloriza. Școala reală prin d-l Pavel Percea. Școala comercială prin d-l Ioan Pricu.

Reunțines maseșierilor români a trimis pe D-nii Ioan Petu fabricant și Petru Pavel croitor. Din cercul I electoral Brașov: Petru Debu proel, Alexandru Suru medic veterinar, Dumitru N. Căpălină măcelar, Nicolae Toma econom, Petru Popovici proprietar.

Din cercul II elect. D-nii: Nicolae Furnică măcelar, Dumitru Roncea proprietar, Ioan Spădăra mecanic, Gherghie Bădițoi Ciucu, comerciant, Petru Muntean, asesor comit.

„Reuniunea Femeilor române din Brașov”, a delegat pe Doamnele: Elena Pricu, și Ana Percea.

„Blaj, cinci minute!”

Gara de vest a Blajului.

Se anunță un tren. Gardiștii români cu tricolorul regimentar la chipie se îngăruie pe peron. Comandantul plutonului, un copilăndru francez, subțirăte, cu mâna pe sabie, cereștează zrea spre împreunarea celor două Târnave. Șeful găzii, un maghiaron înghimbat pe vrea-uri (acum blând ca mielul), a țesut și dănsul întru întimplinarea trenului. Publice mult în gară. Un priet papista, negru la față, se vede că nu e prea mulțumit cu starea lucrurilor, căci se plimbă enervat, cu priviri încruntate. Săcul mulți așteaptă vicinalul.

În sfârșit vine trenul, găfind grozav, ca în toate zilele, de clăd e „pace”. Încercat și pe osii, cum se chiamă.

... Stă de acum.

În mulțimea, care se frământă să coboare și să urce, răsar șueta conductorului. Mustăți mari, privire aspră, încruntată, după vechea tradiție.

A deschis gura și așteptăm acum să izvorească răsăitul „și perc” și unșunghiul nelipsit de grobianități și înjurături după tipic...

Da, minune, de data asta rui!

Ci conductorul a căsat parcă anume fața șefului local, apoi a strigat scurt triumfător și mândru:

— Gara Blaj cinci minute!

(Din Unica)

Funcționarii români să nu facă jurământ pentru republica maghiară

La 18 Noemvrie, Consiliul Național Român prin dl Dr. Ioan Erdélyi, a încredințat consiliului național român, a protestat, la guvernul revoluționar în contra faptului, că funcționarii români au fost siliți să jure pentru republica maghiară. Tot odată dl Dr. Erdelyi a cercat ca astfel de jurământ al funcționarilor români să înceteze, sau să fie deslețat de acest jurământ, sau guvernul să dea ordin ca acest jurământ să aibe numai atâta timp valoare pentru români, până ce consiliul român va dispune altfel.

La 19 Noemvrie consiliul național român a trimis ordine încredințatului său la Budapesta, dl Dr. Ioan Erdélyi, ca să protesteze la ministerul pentru naționalități în contra faptului că judecătorii maghiari, fără considerare la națiune și teritori aduc judecățile lor în numele republicii populorului maghiar.

Aceste protestări s'au făcut fiindcă faptele abuzive amintite mai sus sânt în contradicție cu suveranitatea națiunii române din Ardeal și Ungariei.

În fine a protestat contra numri baronului Petricherich Horvith de comisar guvernial, a acelu baron care era să ne sugrume cu zona culturală.

Decisul ministrului încă nu l-a primit dl Dr. Erdelyi. Îndată c-îl primește îl vom comunica — ca să fie în curent opinia publică română, cu purtarea și înțelegerea guvernului maghiar.

Cari vor fi metropoliții bisericii române.

Cețim în ziarul *Világ*, că drepturile suverane ale regelui a trecut în mâna guvernului republican maghiar. Așa și dreptul de supremă inspecție asupra bisericii românești.

Sfatul național român din Arad pretins că acest drept îl se compete lui și nu guvernului ungar.

De aceea Sfatul național va întări de metropolă al bisericii gr. cat. pe vicarul *Dr. Vasile Suceu*, care a primit majoritatea voturilor la alegere. Actul de alegere se va înainta spre aprobare numai papei dela Roma.

Căuđdat al Sfaturii național român pentru metropola gr. or. e actualul episcop-ar Caransebeșului *Dr. Milovan Cristea*.

Jortiele gripei spaniole.

Gripa spaniola face ravagii tot mai dese în sânul populației din jurul Brașovului, producând dureri sdrobitoare de inimă și aruncând în jale adâncă nenumărate familii, cari abia așteptau să se bucure de binefacerile păcii. Așa ni se comunică din comuna *Preynor*, că Vineri în 9/22 Nov. au murit deodată 3 surori: *Maria Roșca n. Sandru, Elena Petrica n. Sanaru și Efrusina Comșa n. Sandru*. Viața celor două dintâi s'a stins în același ceas. După ele au rămas 14 copii orfani.

Bestialități jandarmorești.

Cețim la „Telegraful Român:”

Preotul Ioan Opris, paroh al Cristigiuului, în protopopiatul Turda a fost împușcat de un jandarm, fără nici o vină, în 6 Noiembrie a.c. când se slătu a în linște și bun rânduială cu poporul său, în drum dinaintea bisericii. S'a revoltat toată lumea de această faptă bestială și neomendoasă, la care nici preotul, nici poporul n'a dat pricină.

Preotul a fost pușcat în spate, în fugă spre locuința lui și a căzut sub un gard, unde a stat peste o oră, fără să cuturez cineva să-l ridice de frica jandarmilor săbatici.

Rănit de moarte preotul Opris a fost transportat zicând următoarea viziunea din Turda, unde a încetat din viață Vineri seara la 9 ore și jum.

S'a cerut anchetarea cazului.

Răposatul paroh a fost bărbat integru zeios, rodnic în acțiunile sale, înfăcțat naționalist, cu vază înaintea poporului, a autorității sale, cum și a străinilor.

A fost sărac și văduva și cei 7 orfani au rămas în cea mai neagră mizerie.

Comandamentul lui Mackensen jefuit.

Berlin în 21 Noiembrie.

Cețim în „Neues Pester Journal”: Eri a sosit la Berlić Comandamentul suprem al grupeii de armată „Mackensen”. Comandamentul avea la sine 69 milioane de Mărci. La oprirea trenului se prezintă în cupeul comandamentului un detașament al gardiei din gară și pretinse estradarea banilor. După ce soldații luară în primire suma de 69 milioane precum și toate ali-

mente aduse cu respectivul tren, se îndepărtară refuzând să dea o chitanță de primire, obținând învață și practicat de germani în tot timpul războiului, mai des în țările ocupate. În urma cercetării introduse o parte din soldații, cari au făcut această ispravă, au fost prinși, dar din bani s-au găsit abia numai 2 milioane.

Blestemul sărmanului fără român furat și despoiat de avutul său, să împinsește mai curând de cum am fi crezut.

Garda națională din Brașov.

Spre orientare se comunică, că Garda națională română din Brașov are Nr. Telefonului 703.

Plecarea delegațiilor din Țara Bârsei la Alba-Iulia.

Delegații din Țara Bârsei pentru *Marea Adunare Națională din Alba Iulia* se vor intruni *Joi* seara la 6 ore în 15/28 *Noembrie a. c. la Casina Română din Brașov*, Șirul Trenului Nr. 22 (Casele „Albina”). Plecarea trenului din gara Brașovului e la 2 ore noaptea.

Eventuale informații se pot lua de la Președintele Sfaturii Naționale (Telefon Nr. 701).

Vânzare de cai.

Comandamentul reg 63 bavarez pune în vânzare în Brașov, Feldioara, Codlea și Sângeorgi din mână liberă sau prin licitație 15000 de cai. Cei, cari doresc să cumpere cai să se adreseze la susnumitul Comandament.

Mulțăm'tă

D-1 Ștefan Medjan, zaraf din Brașov a donat la fondul ziarului nostru suma de K 200.

D-1 Dumitru Pop zaraf, K. 70.

D-na V. O. Cloflec din Brașov a donat 30 K, în loc de căpuna pentru sora ei Maria Roșca n. Sandru.

Li esprimăm sinceră mulțăm'tă.

Administrația.

Publicațiune.

Arvi după amiază la 3 ore Sfatul Național Român va vine în Piața Prandului prin licitațiune publică 30 de cai și mai multe căruțe.

Fixarea prețului maximal pentru carne.

Comisiunea pentru stabilirea prețurilor maximele a fixat în ultima sa ședință următoarele prețuri pentru carne: *Carne de vită cl. I 8 K; cl. II 6 K; carne de vâșel parcia dinapoi 14 K; parcia dinainte K 12; carne de oaie 5 K; coliele de porc 14 K; altă carne de porc 12 K; slănină și untură 18 K; cârnat de porc 14 K; alte mizeluri du,ă calitate 8—12 K pe kg.* Aceste prețuri intră imediat în vigoare.

„Marșul legionarilor români”.

(text de I. Broșu muzică pentru voce (cor unison) și pian de Timotei Posoboci a apărut în tipar și costă 5 cor. plus 30 bani

porto. Se capătă la autor în Sibiu str. Cisnădiei 7 și la Librăria arhiepiscopala.

A v i z.

Dr. Mircea Mocanu, medicul Comandamentului militar român din loc de consultațiuni deocamdată dela 9—10^{1/2} a. m. și pentru populațiunea civilă în Internatul școlilor medii (Str. Prandului 41). Pentru cei săraci și absolut fără mijloace sunt consultațiunile gratuite.

Informațiuni necontrolabile.

Republica săcuiască cere leșire la Maro.

Președintele republicii săcuiești *Szekelegyási Tuhutum* a cerut prin plenipotențiul de afaceri pe lângă guvernul american din Washington, *Contele Tagadom de Nemadom* ca să se asigure în seama acestei republici drum liber, în lătime de doi metri, dela *Calkszeteda* până la *Fiume*, ca să poată trece neconturbăți cu căruțele de sclăduri și de borghiz.

Contele Tisza felicită pe Apponyi.

Contele Apponyi Albert a primit prin telegrama țării fir următoarea radiogramă dela Contele Tisza, care de prezent e oaspele Măriei Sale Skarotzky:

„Ceiți Glasul Ardealului. Felicit pentru apărarea bărdiească a „graniei culturale”. *Grăjește ideea de stat unliar și integritatea granilor. Nimic hoșilor de Valah. Lucrez ca Mangra aronda-rea cercurilor electorale. Terenistele”.*

Contele Tisza.

Apel.

Cu adâncă durere anunț, că Ioan Opris, fostul paroh al Cristigiuului, din protopopiatul Turda, în floarea vieții, de 40 ani, la 18 Noiembrie a. c. a căzut victimă unui glonț ucigaș de jandarm fără suflet, focmal în momentul, când înfațuia ordinea delegațiilor Sfaturii naționale, înaintea bisericii, îndemnându-și poporul la linște și bună rânduială.

Sfatul național român din Turda, al cărui membru a fost reposatul, a cerut anchetarea cazului, și l-a declarat de „mortul națiunii”.

Totodată a decis, să se deschidă o colecție națională în toate zările române din patrie, spre a se crea un fond pentru susținerea văduvel și a celor șapte orfani nevraștiți, rămași în voia sorții fără casă fără masă, în absoluta sărăcie ca copiii mămănu.

Ei vor fi însă copiii națiunii. Vă rugăm însă a deschide colecția a aduna ofertele și a le publica în ordine cronologică și la timpul său a le transpune subsemnatului încredințat al Sfaturii naționale român din Turda și a protopopiatului tractual spre administrare, ca fond național.

Contribuțiile oferite aici, le vom comunica imediat în ziare.

Turda, 15 Noiembrie 1918.

Cu deosebită slămă
Jovian Mureșianu
protopop.